

Rada
Európskej únie

V Bruseli 25. mája 2022
(OR. fr, en)

9237/22

LIMITE

EDUC 154
RECH 252
SOC 272
DIGIT 101
ENV 445

Medziinštitucionálny spis:
2021/0402(NLE)

POZNÁMKA K BODU I/A

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa európskeho prístupu k mikrocertifikátom pre celoživotné vzdelávanie a zamestnateľnosť – prijatie

1. Výbor pre vzdelávanie preskúmal uvedený návrh odporúčania Rady na niekoľkých zasadnutiach. S aktuálnym znením súhlasia všetky delegácie.
2. Výbor stálych predstaviteľov sa preto vyzýva, aby potvrdil dohodu výboru pre vzdelávanie o znení uvedenom v prílohe a predložil ho Rade na prijatie a následné uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Návrh

ODPORÚČANIE RADY

**týkajúce sa európskeho prístupu k mikrocertifikátom pre celoživotné vzdelávanie
a zamestnateľnosť**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej články 149 a 292, články 165 a 166,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

1. Stále viac ľudí v Európe si potrebuje dopĺňať a zlepšovať vedomosti, zručnosti a kompetencie s cieľom odstrániť nedostatky v ich formálnom vzdelaní a odbornej príprave a reagovať tak na potreby rýchlo sa meniacej spoločnosti a trhu práce. Obnova po pandémie ochorenia COVID-19 a digitálna a zelená transformácia urýchlili tempo zmien nášho spôsobu života, vzdelávania a práce. Zdôraznili tiež, že je potrebné, aby boli ľudia lepšie pripravení na riešenie súčasných a budúcich výziev. Pandémia ovplyvnila kariérne vyhliadky mladých ľudí aj dospelých. Spôsobila aj zvýšenie nezamestnanosti a narušila fyzickú, duševnú a emocionálnu pohodu stoviek miliónov ľudí v Európe.

2. Jednou z hlavných výziev, ktorým čelia európske podniky a zamestnávateľia, je nedostatočná ponuka relevantných zručností na trhu práce EÚ. Pracovníci zároveň čelia nevídaným zmenám v spôsobe organizácie práce. V dôsledku digitálnej a zelenej transformácie sa okrem toho zásadne menia profily úloh a požiadavky na zručnosti. V rozhodnutí Rady (EÚ) 2021/1868 z 15. októbra 2021 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov¹ sa uvádza, že „Členské štáty a Únia majú pracovať na rozvoji koordinovanej stratégie zamestnanosti so zameraním najmä na podporu kvalifikovanej, vyškolenej a adaptabilnej pracovnej sily, ako aj na trhy práce, ktoré sú orientované na budúcnosť a reagujú na hospodárske zmeny“. Nepretržité zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikácia sú pre pracovníkov nevyhnutné na to, aby mohli reagovať na potreby svojho aktuálneho pracovného miesta alebo prejsť na nové pracovné miesto a do rozvíjajúcich sa sektorov, ako sú zelené a digitálne sektory, najmä v kontexte demografického starnutia.
3. Ľudia potrebujú prístup ku kvalitnej výučbe a vzdelávaniu, ktoré sa poskytujú rôznymi spôsobmi a v rôznych prostrediach, aby si rozvíjali svoje osobné, sociálne, kultúrne a odborné vedomosti, zručnosti a kompetencie. Vyzýva sa, aby systémy vzdelávania a odbornej prípravy boli flexibilnejšie a aby sa v rámci nich hľadali riešenia v záujme zabezpečenia prístupnejšieho a inkluzívnejšieho vzdelávania s väčším dôrazom na vzdelávajúcu sa osobu pre širšiu škálu profilov. Túto potrebu riešia aj neformálni poskytovatelia vzdelávania a odbornej prípravy, a to tým, že poskytujú nové a inovatívne príležitosti na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu.

¹ Ú. v. EÚ L 379, 26.10.2021, s. 1.

4. Na zaistenie toho, aby mal každý vedomosti, zručnosti a kompetencie potrebné na úspech v spoločnosti, na trhu práce a v osobnom živote, je kľúčová účinná kultúra celoživotného vzdelávania. Je dôležité, aby mali ľudia počas života prístup ku kvalitnému a relevantnému vzdelávaniu a odbornej príprave, zvyšovaniu úrovne zručností a rekvalifikácii. Príležitosti na celoživotné vzdelávanie by mali byť súčasťou dlhodobej stratégie inštitúcií vzdelávania a odbornej prípravy s cieľom zlepšiť ich schopnosť reagovať na rýchlo sa meniace potreby zamestnávateľov a vzdelávajúcich sa osôb. Tým by sa umožnilo zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikácia rozmanitejšej skupine vzdelávajúcich sa osôb (vrátane absolventov týchto inštitúcií a iných vzdelávajúcich sa osôb). Odporúča sa, aby inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, inštitúcie odborného vzdelávania a prípravy (OVP), poskytovatelia vzdelávania dospelých a iní poskytovatelia mikrocertifikátov vrátane zamestnávateľov pri vytváraní a aktualizácii vzdelávacích príležitostí spolupracovali a uplatňovali najnovšie zistenia z výskumu.
5. Mikrocertifikáty by mohli pomôcť pri osvedčovaní výsledkov malých prispôsobených formátov vzdelávania. Umožňujú ciele a flexibilné získavanie vedomostí, zručností a kompetencií v záujme uspokojenia nových a vznikajúcich potrieb v spoločnosti a na trhu práce, pričom jednotlivcom poskytujú možnosť, aby nadobudli chýbajúce zručnosti, ktoré potrebujú na dosiahnutie úspechu v rýchlo sa meniacom prostredí, a zároveň nenahrádzajú tradičné kvalifikácie. Tam, kde je to vhodné, môžu dopĺňať existujúce kvalifikácie a poskytovať pridanú hodnotu, a to bez toho, aby sa v počiatočnom vzdelávaní a odbornej príprave narušila základná zásada študijných programov na získanie plnohodnotného vysokoškolského titulu. Mikrocertifikáty by mohli vytvárať a vydávať rôzni poskytovatelia v rozličných vzdelávacích prostrediach (vo formálnom, v neformálnom a informálnom prostredí).
6. Napriek tomu, že sa mikrocertifikáty čoraz viac využívajú, v Európe neexistuje ich spoločné vymedzenie ani spoločné normy v tejto oblasti. Tým sa obmedzuje pochopenie a využívanie mikrocertifikátov, a preto sa oslabuje ich potenciál uľahčovať flexibilné vzdelávacie a kariérne dráhy. Cieľom tohto odporúčania je podporiť budovanie dôvery v mikrocertifikáty v celej Európe medzi všetkými zainteresovanými stranami, či už ide o poskytovateľov alebo príjemcov.

7. V prvej zásade Európskeho piliera sociálnych práv² sa uvádza, že každý má právo na kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie, aby si udržal a získal zručnosti, ktoré mu umožnia plne sa zapojiť do života spoločnosti a úspešne zvládať zmeny postavenia na trhu práce, a to kdekoľvek v Európskej únii. Vo štvrtej zásade Európskeho piliera sociálnych práv sa uvádza, že každý má právo na včasnú a cieleňú pomoc na zlepšenie svojich vyhliadok zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti. Súčasťou tohto práva na pomoc je právo na podporu pri odbornej príprave a rekvalifikácii. V akčnom pláne na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv sa mikrocertifikáty označujú za inovatívny nástroj, ktorý môže „uľahčiť flexibilné vzdelávacie dráhy a pomáhať pracovníkom na pracovisku alebo pri zmene pracovného miesta“. Mikrocertifikáty môžu zohrávať úlohu pri plnení hlavných cieľových hodnôt EÚ, ktoré sa majú dosiahnuť do roku 2030, vrátane cieľovej hodnoty, v súlade s ktorou sa má na odbornej príprave každoročne zúčastňovať 60 % všetkých dospelých, a miery zamestnanosti aspoň na úrovni 78 %. Obe tieto cieľové hodnoty uvítali vedúci predstavitelia EÚ, sociálni partneri aj občianska spoločnosť na sociálnom samite v Porte a potom aj Európska rada na zasadnutí 24. – 25. júna 2021³.
8. Súčasne s akčným plánom Komisia prijala odporúčanie týkajúce sa účinnej aktívnej podpory zamestnanosti po kríze spôsobenej ochorením COVID-19 (tzv. odporúčanie EASE)⁴. V uvedenom odporúčaní sa členským štátom poskytuje konkrétne politické usmernenie týkajúce sa vytvorenia ucelených balíkov politík na zjednodušenie zmeny pracovného miesta a podporu obnovy po pandémie ochorenia COVID-19 sprevádzanej tvorbou veľkého počtu pracovných miest. Politické usmernenie sa týka príležitostí na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu a podporných opatrení.

² Ú. v. EÚ C 428, 13.12.2017, s. 10.

³ „[...] Európska rada víta hlavné ciele EÚ v rámci akčného plánu na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv v súlade s Portským vyhlásením“, závery Európskej rady, 24. – 25. júna 2021, EUCO 7/21.

⁴ C(2021) 1372 final.

9. V európskom programe v oblasti zručností⁵ sa v rámci jeho 12 hlavných opatrení oznámila nová iniciatíva týkajúca sa európskeho prístupu k mikrocertifikátom. Cieľom tejto novej iniciatívy je podpora kvality, transparentnosti a využívania mikrocertifikátov v rámci celej EÚ. V programe v oblasti zručností sa oznámila aj iniciatíva týkajúca sa individuálnych vzdelávacích účtov, ktorá by mohla pomôcť pri riešení existujúcich nedostatkov v prístupe dospelých v produktívnom veku k vzdelávaniu a odbornej príprave a umožniť im úspešne zvládať zmeny postavenia na trhu práce. V rámci vzdelávania a odbornej prípravy sprístupnenej jednotlivcom sa mikrocertifikáty môžu používať v záujme podpory fungovania týchto individuálnych vzdelávacích účtov.
10. V oznámení Komisie o vytvorení európskeho vzdelávacieho priestoru do roku 2025⁶ sa uviedlo, že Komisia sa bude usilovať o vypracovanie európskeho prístupu k mikrocertifikátom, ktorého cieľom bude zabezpečiť širšie vzdelávacie príležitosti a posilniť úlohu inštitúcií vysokoškolského vzdelávania a OVP v celoživotnom vzdelávaní.
11. V odporúčaní Rady týkajúcom sa odborného vzdelávania a prípravy (OVP) pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť⁷ sa Komisia vyzýva na „[p]reskúmaní[e] koncepcie a využívania mikrocertifikátov“.
12. V uznesení Rady o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030)⁸ sa preskúmanie koncepcie a využívania mikrocertifikátov uvádza ako jedna z konkrétnych otázok a opatrení v prioritnej oblasti 2 strategického rámca (celoživotné vzdelávanie a mobilita).

⁵ COM(2020) 274 final.

⁶ COM(2020) 625 final.

⁷ Ú. v. EÚ C 417, 2.12.2020, s. 1,

⁸ Ú. v. EÚ C 66, 26.2.2021, s. 1.

13. V záveroch Rady o iniciatíve „Európske univerzity“ – prepojenie vysokoškolského vzdelávania, výskumu, inovácie a spoločnosti: príprava podmienok pre nový rozmer európskeho vysokoškolského vzdelávania⁹ sa zdôrazňuje, že „hoci sa mikrocertifikáty neodchyľujú od základnej zásady študijných programov na získanie plnohodnotného vysokoškolského titulu a neoslabujú ju, mohli by pomôcť rozšíriť možnosti vzdelávania s cieľom prispôbiť ich aj netradičným študentom a zohľadniť dopyt po nových zručnostiach na trhu práce, zabezpečiť, aby sa skúsenosť so vzdelávaním stala flexibilnejšia a modulárnejšia, podporovať prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu, zapájať učiacich sa bez ohľadu na ich predchádzajúce kvalifikácie alebo zázemie, podporovať príležitosti na rekvalifikáciu a zvyšovanie úrovne zručností a zároveň zabezpečovať kvalitné vzdelávanie“.
14. Ministri školstva európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania sa v Rímskom komuniké medzivládneho bolonského procesu¹⁰ zaviazali pomáhať svojim inštitúciám vysokoškolského vzdelávania: i) diverzifikovať ich ponuku vzdelávania a ii) inovovať ich vzdelávací obsah a spôsoby poskytovania vzdelávania. Mnoho inštitúcií vysokoškolského vzdelávania ponúka alebo plánuje ponúkať – popri študijných programoch na získanie plnohodnotného vysokoškolského titulu – formy vzdelávania menšieho rozsahu, a to pri zachovaní svojho práva navrhovať študijné programy a samostatne regulovať otázky prenosu kreditov. Tieto formy vzdelávania menšieho rozsahu môžu vzdelávajúcim sa osobám pomôcť rozvíjať alebo dopĺňať si kultúrne, odborné a prierezové zručnosti a kompetencie v rôznych fázach života. Prostredníctvom spolupráce v rámci bolonského procesu sa preskúma, ako a do akej miery možno tieto flexibilné formy vzdelávania menšieho rozsahu vrátane tých, ktoré sú ukončené získaním mikrocertifikátu, vymedziť, rozvíjať, vykonávať a uznávať použitím spoločných nástrojov.

⁹ Ú. v. EÚ C 221, 10.6.2021, s. 14.

¹⁰ Rímske komuniké ministrov z 19. novembra 2020.

15. Systémy vzdelávania a odbornej prípravy by mali zodpovedať rôznym individuálnym potrebám, schopnostiam a kapacitám všetkých vzdelávajúcich sa osôb. Takisto by mali ponúkať vzdelávacie príležitosti pre všetkých, a to aj v neformálnom a informálnom prostredí, ako sa zdôraznilo v záveroch Rady o rovnosti a inklúzii vo vzdelávaní a odbornej príprave s cieľom podporiť úspech vo vzdelávaní pre všetkých¹¹. Náležite vytvorené mikrocertifikáty možno použiť v rámci cielených opatrení na podporu inklúzie a prístupnosti vzdelávania a odbornej prípravy pre širšiu škálu vzdelávajúcich sa osôb. Do tejto širšej škály vzdelávajúcich sa osôb patria znevýhodnené a zraniteľné skupiny (ako sú osoby so zdravotným postihnutím, staršie osoby, osoby s nízkou úrovňou kvalifikácie/zručností, menšiny, osoby s migrantským pôvodom, utečenci a osoby s nedostatkom príležitostí z dôvodu ich geografickej polohy a/alebo znevýhodnenej sociálno-ekonomickej situácie). Mikrocertifikáty možno použiť aj na podporu študentov s cieľom umožniť im lepšie sa orientovať, na uľahčenie prístupu k vzdelávaniu a odbornej príprave a dosahovanie úspechu v rámci vzdelávania a odbornej prípravy a na podporu prechodu zo školy do zamestnania. Očakávaný nárast počtu utečencov a žiadateľov o udelenie azylu si bude vyžadovať vypracovanie stratégií na účinné začlenenie týchto skupín do systémov vzdelávania, odbornej prípravy a práce. Usmerneniami a vzájomným učením v celej EÚ sa v súvislosti s vytváraním a vydávaním mikrocertifikátov môže podporiť inklúzia a zabezpečiť, aby k ich výhodám mali prístup vzdelávajúce sa osoby zo všetkých spoločenských skupín.

¹¹ Ú. v. EÚ C 221, 10.6.2021, s. 3.

16. Mikrocertifikátmi sa takisto môže podporiť profesionálny rozvoj a mobilita pracovníkov vrátane osôb s neštandardnými formami práce, ako napr. v rámci hospodárstva založeného na platformách¹², ktoré môžu mať ťažkosti s prístupom k odbornej príprave v závislosti od svojho postavenia v zamestnaní¹³.
17. Mikrocertifikáty by mohli zohrávať aktívnu úlohu pri vykonávaní politických iniciatív EÚ na urýchlenie digitálnej a zelenej transformácie. Mikrocertifikátmi by sa mohli: i) podporiť ciele akčného plánu digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027¹⁴ s cieľom prispieť k poskytovaniu flexibilných a prístupných vzdelávacích príležitostí v oblasti digitálnych zručností a ii) dosahovať cieľové hodnoty plánu Komisie v rámci digitálneho kompasu do roku 2030, a to zabezpečiť, aby do roku 2030 mali v Európe obyvatelia náležité digitálne zručnosti a digitálni odborníci vysokú kvalifikáciu. Mikrocertifikáty by mohli zohrávať úlohu aj pri plnení Európskej zelenej dohody¹⁵, ktorá je stratégiou rastu Európy zameranou na transformáciu jej hospodárstva a spoločnosti a ich nasmerovanie na udržateľnejšiu cestu.
18. V odporúčaní Rady o európskom kvalifikačnom rámci pre celoživotné vzdelávanie, ktorým sa zrušuje odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 23. apríla 2008 o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie¹⁶, sa stanovuje spoločný referenčný rámec s cieľom pomôcť osobám a organizáciám porovnávať rôzne kvalifikačné systémy, ako aj úrovne kvalifikácií z týchto systémov. Európsky kvalifikačný rámec (EKR) je ako európsky referenčný rámec otvorený všetkým druhom a úrovniam kvalifikácií a predstavuje spoločný štandardný referenčný rámec pre transparentnosť, prenosnosť a porovnateľnosť. EKR je otvorený aj mikrocertifikátom v prípade, že sú najprv súčasťou národných kvalifikačných rámcov.

¹² „[...] Pojem hospodárstva založeného na online platformách by sa mal chápať ako pojem, ktorý sa vzťahuje na všetku hospodársku činnosť vyplývajúcu zo skutočných alebo plánovaných obchodných transakcií na vnútornom trhu, ktorú priamo alebo nepriamo uľahčujú online platformy, najmä online sprostredkovateľské služby a online vyhľadávače“, rozhodnutie Komisie z 26. apríla 2018 o zriadení skupiny expertov pre stredisko pre monitorovanie ekonomiky online platforiem, C(2018) 2393 final, 26. 4. 2018, s. 1.

¹³ V uznesení Európskeho parlamentu zo 16. septembra 2021 o spravodlivých pracovných podmienkach, právach a sociálnej ochrane pre pracovníkov platforiem – nové formy zamestnávania spojené s digitálnym rozvojom (2019/2186(INI)) sa vyzýva na to, aby sa vzdelávaniu a odbornej príprave pracovníkov platforiem pozornosť venovala v kontexte prístupu EÚ k mikrocertifikátom.

¹⁴ COM(2020) 624 final.

¹⁵ COM(2019) 640 final.

¹⁶ Ú. v. EÚ C 189, 15.6.2017, s. 15.

19. V odporúčaní Rady z 20. decembra 2012 o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa¹⁷ boli členské štáty vyzvané, aby do roku 2018 v súlade s vnútroštátnymi okolnosťami a osobitosťami, a ako to považujú za vhodné, zaviedli opatrenia na potvrdzovanie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa. Vďaka týmto opatreniam na potvrdzovanie si ľudia môžu dať potvrdiť vedomosti, zručnosti a kompetencie získané prostredníctvom neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa. Tieto opatrenia na potvrdzovanie takisto ľuďom umožňujú získať plnú kvalifikáciu alebo prípadne čiastočnú kvalifikáciu. V hodnotení odporúčania z roku 2020¹⁸ sa vyzvalo na rozsiahlejší rozvoj prepojení medzi potvrdzovaním a mikrocertifikátmi.
20. V rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/646 z 18. apríla 2018 o spoločnom rámci na poskytovanie lepších služieb v oblasti zručností a kvalifikácií (Europass) a o zrušení rozhodnutia č. 2241/2004/ES¹⁹ sa stanovuje základ na poskytovanie webových nástrojov umožňujúcich jednotlivcom budovať svoje kariéry a usmerňovať celoživotné vzdelávanie pomocou služieb autentifikácie certifikátov, vďaka ktorým sú mikrocertifikáty prenosné.
21. Význam, vytváranie a aktualizácia mikrocertifikátov závisí od:
- i) spolupráce a súčinnosti medzi regionálnymi a vnútroštátnymi orgánmi a organizáciami vzdelávania a odbornej prípravy a
 - ii) sektorového a medziodvetvového sociálneho dialógu (do tohto sociálneho dialógu by mali byť zapojené organizácie, ktoré zastupujú pracovníkov a zamestnávateľov zo súkromného aj verejného sektora, malé a stredné podniky (MSP) a odborníci a riadiaci pracovníci).

¹⁷ Ú. v. EÚ C 398, 22.12.2012, s. 1.

¹⁸ SWD (2020) 121 final.

¹⁹ Ú. v. EÚ L 112, 2.5.2018, s. 42.

22. V tomto odporúčaní sa v plnej miere rešpektujú zásady subsidiarity a proporcionality, zásady inštitucionálnej autonómie a akademickej slobody a zodpovednosť členských štátov za obsah a organizáciu vzdelávania a odbornej prípravy v súlade s vnútroštátnymi podmienkami, a to v úzkej spolupráci so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami.
23. Týmto odporúčaním nie je dotknutá smernica 2005/36/ES zmenená smernicou 2013/55/EÚ o uznávaní odborných kvalifikácií a o režime automatického uznávania kvalifikácií, ktorý je v nej uvedený,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE, ktoré sa má vykonávať v súlade s regionálnymi, vnútroštátnymi a únióvnymi právnymi predpismi a prioritami, vnútroštátnymi podmienkami a dostupnými zdrojmi vrátane sociálno-ekonomickej situácie a charakteristík vnútroštátnych systémov vzdelávania, odbornej prípravy, celoživotného vzdelávania a zamestnanosti a v úzkej spolupráci so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami:

Ciele

1. Členským štátom sa odporúča, aby zaujali európsky prístup k mikrocertifikátom s cieľom:
 - a) umožniť jednotlivcom získať, doplniť a zlepšovať vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré potrebujú na to, aby sa im darilo na vyvíjajúcom sa trhu práce a v spoločnosti, aby mohli v plnej miere využívať sociálne spravodlivú obnovu, ako aj spravodlivú transformáciu na zelené a digitálne hospodárstvo, a aby boli lepšie pripravení na riešenie súčasných a budúcich výziev;
 - b) podporiť pripravenosť poskytovateľov mikrocertifikátov v záujme zlepšenia kvality, transparentnosti, dostupnosti a flexibility ponuky vzdelávania, aby si ľudia mohli vytvárať prispôbené vzdelávacie a kariérne dráhy;
 - c) podporovať inkluzívnosť, prístup a rovnosť príležitostí a zároveň prispievať k dosiahnutiu odolnosti, sociálnej spravodlivosti a prosperity pre všetkých v kontexte demografických a spoločenských zmien a vo všetkých fázach hospodárskych cyklov.

2. Členským štátom sa odporúča, aby v prípade potreby využívali mikrocertifikáty ako nástroj na posilnenie a doplnenie existujúcich vzdelávacích príležitostí, zvýšenie účasti na celoživotnom vzdelávaní a na podporu dosiahnutia cieľovej hodnoty, v súlade s ktorou sa má na odbornej príprave každoročne zúčastňovať 60 % všetkých dospelých, ako sa stanovuje v akčnom pláne na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv, ktorú uvítali vedúci predstavitelia EÚ a ktorá sa schválila v uznesení Rady o novom európskom programe vzdelávania dospelých na roky 2021 – 2030²⁰.

Rozsah pôsobnosti

3. Toto odporúčanie sa vzťahuje na mikrocertifikáty, ako aj na politiky, ktorými sa môže podporiť ich účinné vytváranie a využívanie.
4. Mikrocertifikáty sa môžu použiť na doplnenie a vylepšenie ekosystémov vzdelávania, odbornej prípravy, celoživotného vzdelávania a zamestnateľnosti. Opatrenia uvedené v tomto odporúčaní sú zamerané na posilnenie príležitostí na vzdelávanie a zamestnateľnosť bez toho, aby boli narušené systémy počiatočného a vysokoškolského vzdelávania, odborného vzdelávania a prípravy (OVP) a bez toho, aby sa oslabili a nahradili existujúce kvalifikácie a tituly. V uvedených opatreniach sa odporúča vytvorenie spoločného európskeho prístupu k prebiehajúcemu a novému poskytovaniu mikrocertifikátov v Európskej únii a vymedzuje pojem a usmernenie na účel vytvárania, vydávania a opisu mikrocertifikátov v záujme zvýšenia ich kvality a transparentnosti a uľahčenia ich využívania.

²⁰ Ú. v. EÚ C 504, 14.12.2021, s. 9.

Vymedzenie pojmov

5. Na účely tohto odporúčania sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „mikrocertifikát“ je záznam o vzdelávacích výstupoch, ktoré vzdelávajúca sa osoba získala na základe malého objemu vzdelávania. Tieto vzdelávacie výstupy sa posúdia na základe transparentných a jasne vymedzených kritérií. Účelom vzdelávacích skúseností vedúcich k získaniu mikrocertifikátov je poskytnúť vzdelávajúcej sa osobe osobitné vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré zodpovedajú spoločenským, osobným či kultúrnym potrebám alebo potrebám trhu práce. Mikrocertifikáty vlastní vzdelávajúca sa osoba, je možné ich sprístupňovať a sú prenosné. Môžu byť samostatné alebo sa môžu kombinovať do certifikátov vyššej úrovne. Opierajú sa o zabezpečenie kvality v súlade s dohodnutými normami v príslušnom sektore alebo oblasti činnosti;
- b) „poskytovatelia mikrocertifikátov“ sú inštitúcie a organizácie vzdelávania a odbornej prípravy, sociálni partneri (t. j. organizácie zastupujúce pracovníkov a zamestnávateľov), zamestnávatelia a predstavitelia odvetvia, organizácie občianskej spoločnosti, verejné služby zamestnanosti (VSZ) a regionálne a vnútroštátne orgány, ako aj ďalšie subjekty, ktoré vytvárajú, poskytujú a vydávajú mikrocertifikáty na účely formálneho a neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa. Tým nie sú dotknuté regionálne a vnútroštátne právne predpisy a podmienky.
- c) „vzdelávacie prostredia“ sú rôzne fyzické, online, zmiešané²¹, virtuálne a digitálne miesta, kontexty a kultúry, v ktorých sa ľudia vzdelávajú, pričom zahŕňajú všetky prostredia, v ktorých môže dochádzať k formálnemu a neformálnemu vzdelávaniu a informálnemu učeniu sa.

²¹ „Zmiešané učenie“ je pojem používaný vo formálnom vzdelávaní a odbornej príprave na opis situácie, keď škola, pedagóg alebo študent zaujme k vzdelávaciemu procesu viac ako jeden prístup.

- d) „formálne vzdelávanie“ je vzdelávanie, ktoré sa uskutočňuje v organizovanom a štruktúrovanom prostredí osobitne určenom na vzdelávanie a jeho výsledkom je zvyčajne udelenie kvalifikácie, obyčajne v podobe osvedčenia alebo diplomu. Zahŕňa systémy všeobecného vzdelávania, počiatočného, ďalšieho a terciárneho odborného vzdelávania a prípravy a vysokoškolského vzdelávania²²;
- e) „neformálne vzdelávanie“ je vzdelávanie, ktoré sa uskutočňuje mimo formálneho vzdelávania a odbornej prípravy prostredníctvom plánovaných činností, pokiaľ ide o vzdelávacie ciele a čas vyhradený na vzdelávanie, pri ktorých je k dispozícii určitý druh podpory vzdelávania²³;
- f) „informálne učenie sa“ je učenie sa, ktoré je výsledkom každodenných činností a skúseností a ktoré nie je organizované ani štruktúrované z hľadiska cieľov, času alebo podpory vzdelávania. Z pohľadu vzdelávajúcej sa osoby môže byť neúmyselné²⁴. Nevedie automaticky k získaniu mikrocertifikátu, ale možno ho zväžiť v kontexte mechanizmov potvrdzovania, prostredníctvom ktorých sa môžu identifikovať, zdokumentovať, posúdiť a/alebo certifikovať vzdelávacie výstupy jednotlivca.
- g) „prenosnosť“ je možnosť držiteľa certifikátu uchovávať svoje mikrocertifikáty v systéme podľa svojho výberu, sprístupňovať certifikát subjektu podľa svojho výberu (či už na vnútroštátnej, alebo nadnárodnej úrovni), schopnosť všetkých strán komunikácie chápať obsah certifikátov a možnosť overiť ich pravosť. To umožňuje prenosnosť medzi sektormi vzdelávania a odbornej prípravy a v rámci nich, na trhu práce a medzi krajinami.

²² Vymedzenie prevzaté z odporúčania Rady z 20. decembra 2012 o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, Ú. v. EÚ C 398, 22.12.2012, s. 1.

²³ Vymedzenie prevzaté z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/817 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje Erasmus+: program Únie pre vzdelávanie a odbornú prípravu, mládež a šport a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1288/2013, Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 1.

²⁴ Vymedzenie prevzaté z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/817 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje Erasmus+: program Únie pre vzdelávanie a odbornú prípravu, mládež a šport a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1288/2013, Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 1.

- h) „kumulácia“ je možnosť kombinovať v relevantných prípadoch rôzne mikrocertifikáty a logicky na ne nadväzovať. O kumulácii alebo kombinácii certifikátov rozhoduje prijímajúca organizácia (napr. inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy, zamestnávateľa atď.) v súlade so svojimi postupmi, pričom rozhodnutím by sa mali podporovať ciele a potreby vzdelávajúcej sa osoby. Kumuláciou nevzniká automatický nárok na kvalifikáciu alebo titul. Takéto rozhodnutia prijímajú regionálne a vnútroštátne orgány alebo inštitúcie v súlade so svojimi postupmi udeľovania.
- i) „hodnotenie“ je postup alebo metóda použitá na hodnotenie, meranie a napokon opísanie vzdelávacích výstupov, ktoré jednotlivci získali vo formálnom, v neformálnom alebo informálnom prostredí. Hodnotenie vykonáva poskytovateľ alebo iní uznaní poskytovatelia hodnotenia.

Vymedzenie mikrocertifikátu a európske štandardné prvky, ktorými sa mikrocertifikát opisuje

6. Odporúča sa, aby členské štáty prijali a podporovali využívanie:
- a) vymedzenia mikrocertifikátov stanovené v bode 5 písm. a);

- b) európskych štandardných prvkov, ktorými sa opisuje mikrocertifikát (opísané v prílohe I), vrátane týchto povinných prvkov:
- i) identifikácia vzdelávajúcej sa osoby;
 - ii) názov mikrocertifikátu;
 - iii) krajina(-y)/región(-y) vydávajúceho subjektu;
 - iv) vydávajúci(-e) subjekt(-y);
 - v) dátum vydania;
 - vi) vzdelávacie výstupy;
 - vii) predpokladaná záťaž vzdelávajúcej sa osoby – úsilie potrebné na dosiahnutie vzdelávacích výstupov (podľa možnosti v Európskom systéme prenosu a zhromažďovania kreditov – ECTS);
 - viii) prípadne úroveň (a prípadne cyklus) vzdelávacej skúsenosti vedúcej k získaniu mikrocertifikátu (európsky kvalifikačný rámec, kvalifikačné rámce v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania);
 - ix) druh posudzovania;
 - x) forma účasti na vzdelávacej činnosti;
 - xi) druh zabezpečovania kvality, o ktorý sa opiera mikrocertifikát;
- c) európskych zásad týkajúcich sa vytvárania a vydávania mikrocertifikátov (opísaných v prílohe II).

Vytváranie ekosystému mikrocertifikátov

7. Členským štátom sa odporúča, aby v prípade potreby uľahčili prebiehajúce aj nové vytváranie mikrocertifikátov v prostrediach formálneho vzdelávania, a to aj:
- a) podporou inštitúcií vysokoškolského vzdelávania pri skúmaní úlohy mikrocertifikátov týkajúcej sa ponúkajú vzdelávacích možností rôznym vzdelávajúcim sa osobám, najmä rozširovaním atraktívnej, prístupnej a inkluzívnej ponuky činností v rámci celoživotného vzdelávania s dôrazom na vzdelávajúcu sa osobu, a to aj prípadne prostredníctvom činností aliancií „Európskych univerzít“²⁵;
 - b) podporou inštitúcií odborného vzdelávania a prípravy a ďalších poskytovateľov OVP pri skúmaní úlohy mikrocertifikátov v ďalšom odbornom vzdelávaní a príprave týkajúcej sa podpory zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie dospelých, a to aj prípadne prostredníctvom činností centier excelentnosti OVP;
 - c) zvážením poskytovania verejných finančných prostriedkov v súlade s vnútroštátnymi okolnosťami na vytváranie a poskytovanie malých činností vzdelávania a odbornej prípravy vedúcich k získaniu mikrocertifikátov na všetkých úrovniach vzdelávania a odbornej prípravy, pri súčasnom zohľadnení inštitucionálnej autonómie s cieľom umožniť rozmanitosť a tvorivosť.
8. Členským štátom sa odporúča, aby v prípade potreby podporovali prebiehajúce aj nové vytváranie mikrocertifikátov v prostrediach neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, a to aj:
- a) podporou vytvárania a vydávania mikrocertifikátov inými poskytovateľmi, ako sú poskytovatelia uvedení v bode 7, (k týmto poskytovateľom môžu patriť: spoločnosti, sociálni partneri, organizácie občianskej spoločnosti, miestne orgány, komunitné centrá, profesijné komory, výskumné a inovačné organizácie a súkromní poskytovatelia) vrátane podpory rozmanitosti zdrojov financovania;

²⁵ Ú. v. EÚ C 221, 10.6.2021, s. 14.

- b) v prípade potreby podporou vytvárania mikrocertifikátov vypracovaných a dohodnutých zástupcami zamestnávateľov a pracovníkov v rámci sociálneho dialógu;
 - c) zvážením prispôsobenia postupov uznávania predchádzajúceho vzdelávania a potvrdzovania neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa s cieľom umožniť vydávanie mikrocertifikátov.
9. Členské štáty sa nabádajú, aby v prípade potreby podporovali kvalitu a transparentnosť mikrocertifikátov, a to aj:
- a) uplatňovaním, prispôbovaním a rozvíjaním mechanizmov zabezpečovania kvality mikrocertifikátov vydávaných rôznymi druhmi poskytovateľov, a to s využitím existujúcich mechanizmov vždy, keď je to možné (pozri prílohu 2);
 - b) podporou využívania systémov informovanosti pre oblasť zručností v prípade analýz potrieb trhu práce a demografických zmien, aby mohli identifikovať akúkoľvek potrebu vytvorenia alebo aktualizácie mikrocertifikátov;
 - c) nabádaním poskytovateľov na to, aby uverejňovali katalógy mikrocertifikátov, ktoré ponúkajú, a v relevantných prípadoch aj svoju politiku v súvislosti s uznávaním mikrocertifikátov vydaných inými poskytovateľmi;
 - d) začleňovaním mikrocertifikátov do národných kvalifikačných rámcov a systémov. Rozhodnutia o začlenení mikrocertifikátov do regionálnych a vnútroštátnych rámcov alebo systémov prijímajú vnútroštátne orgány alebo inštitúcie v súlade s vnútroštátnymi podmienkami.

10. Členské štáty sa nabádajú na to, aby v prípade potreby presadzovali a podporovali účinné experimentovanie, spoluprácu, správu a partnerstvá medzi:

- i) inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy;
- ii) sociálnymi partnermi;
- iii) zamestnávateľmi a zástupcami odvetvia;
- iv) výskumnými a inovačnými organizáciami;
- v) organizáciami občianskej spoločnosti;
- vi) službami zamestnanosti a sociálneho začlenenia a
- vii) miestnymi, regionálnymi a vnútroštátnymi orgánmi.

Toto experimentovanie, spolupráca, správa a riadenie a partnerstvo sú dôležité na určenie potrieb v oblasti mikrocertifikátov, ich spoluvytváranie a aktualizáciu, ako aj na posúdenie vplyvu na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu, celoživotné vzdelávanie a kariérny rast.

Napĺňanie potenciálu mikrocertifikátov

11. Členským štátom sa odporúča, aby v prípade potreby začlenili mikrocertifikáty do systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj politik v oblasti zručností, a to aj:

- a) podporou začlenenia ponúk vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré vedú k získaniu mikrocertifikátov, do katalógov ponúkaných možností vzdelávania a odbornej prípravy;
- b) využívaním – v prípade potreby – mikrocertifikátov na zlepšenie prístupu k vzdelávaniu a odbornej príprave pre všetky vzdelávajúce sa osoby vrátane znevýhodnených a zraniteľných skupín (ako sú napríklad osoby so zdravotným postihnutím, staršie osoby, osoby s nízkou úrovňou kvalifikácie/zručností, menšiny, osoby s migrantským pôvodom, utečenci a osoby s nedostatkom príležitostí z dôvodu ich geografickej polohy a/alebo znevýhodnenej sociálno-ekonomickej situácie);

- c) využívaním mikrocertifikátov na podporu flexibilných vzdelávacích dráh a v relevantných prípadoch prechodu z vyššieho sekundárneho vzdelávania alebo OVP do terciárneho vzdelávania a vzdelávania dospelých;
- d) využívaním mikrocertifikátov, ktoré sa v relevantných prípadoch môžu integrovať do programov vysokoškolského vzdelávania alebo ktoré ich môžu dopĺňať;
- e) využívaním mikrocertifikátov ako ďalších prostriedkov na zlepšenie základných a pokročilých digitálnych zručností a kompetencií širšej škály vzdelávajúcich sa osôb v súlade s akčným plánom digitálneho vzdelávania a akčným plánom na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv;
- f) využívaním mikrocertifikátov na podporu rozvoja vzdelávania v záujme zelenej transformácie a udržateľného rozvoja ako súčasť vnútroštátneho vykonávania odporúčania Rady týkajúceho sa vzdelávania v oblasti zelenej transformácie a udržateľného rozvoja;
- g) podporou využívania mikrocertifikátov inštitúciami a inými poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy v spolupráci s okolitým vedomostným a inovačným ekosystémom s cieľom zvýšiť relevantnosť a potenciálny pozitívny vplyv mikrocertifikátov na hospodárstvo na miestnej a regionálnej úrovni;
- h) podporou chápania a využívania mikrocertifikátov prostredníctvom kontinuálneho profesijného rozvoja učiteľov a školiteľov, profesijných poradcov (napr. v kontexte učiteľských akadémií programu Erasmus+), ako aj akademických pracovníkov, výskumníkov a ďalších zamestnancov v tejto oblasti;
- i) podporou využívania mikrocertifikátov na účely rýchleho začlenenia najnovších zistení z výskumu do vzdelávacích príležitostí a posilňovaním synergií medzi európskym vzdelávacím priestorom a európskym výskumným priestorom;

- j) skúmaním využívania mikrocertifikátov v európskom vzdelávacom priestore s cieľom bojovať proti rodovým a iným diskriminačným stereotypom v súvislosti s výberom štúdia a v rámci vzdelávacích postupov a materiálov.
12. Členským štátom sa odporúča, aby mikrocertifikáty v prípade potreby začlenili do svojich politík zamestnanosti a aktívnych politík trhu práce (t. j. do služieb zamestnanosti, podpory odbornej prípravy a stimulov zamestnanosti), a to aj:
- a) využívaním mikrocertifikátov podľa potreby na:
 - i) riešenie nesúladu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami a prekážok spojených so zručnosťami v daných hospodárskych sektoroch a regiónoch a
 - ii) zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu pracovníkov, pokiaľ ide o zručnosti a pracovné miesta, po ktorých je na trhu práce dopyt, najmä v kontexte digitálnej a zelenej transformácie;
 - b) zahrnutím odbornej prípravy vedúcej k získaniu mikrocertifikátov do uznaných príležitostí na odbornú prípravu, ktoré môžu byť prepojené s individuálnymi vzdelávacími účtami, ak existujú, ako aj inými systémami na podporu odbornej prípravy;
 - c) podporou využívania mikrocertifikátov ako prostriedkov na dopĺňanie a zlepšovanie zručností samostatne zárobkovo činných osôb a pracovníkov s neštandardnými zmluvami vrátane osôb pracujúcich prostredníctvom platforiem a malých a stredných podnikov;
 - d) skúmaním využívania mikrocertifikátov v rámci cielených iniciatív na podporu a motiváciu znevýhodnených a zraniteľných skupín (ako sú napríklad poberatelia minimálneho príjmu, osoby so zdravotným postihnutím, dlhodobo nezamestnané osoby a nízkokvalifikované osoby) pri opätovnom vstupe na trh práce alebo pri pokračovaní v zamestnaní;

- e) skúmaním úlohy mikrocertifikátov v rámci systémov na vykonávanie posilnenej záruky pre mladých ľudí v záujme podpory mladých ľudí, a to aj v úvodnej odbornej príprave, ako aj kvalitných ponúk ďalšieho vzdelávania alebo odbornej prípravy;
- f) skúmaním úlohy mikrocertifikátov ako súčasti vnútroštátneho vykonávania odporúčania týkajúceho sa účinnej aktívnej podpory zamestnanosti po kríze spôsobenej ochorením COVID-19 (EASE);
- g) skúmaním využívania mikrocertifikátov v záujme podpory profesijného rozvoja pracovníkov a splnenia povinných požiadaviek na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu v prípade niektorých pracovných miest a druhov práce (napr. na účel licencií, požadovanej odbornej prípravy a povolení).
13. Členským štátom sa odporúča, aby v prípade potreby podnecovali a podporovali Európsku sieť národných informačných centier a národné informačné centrá pre akademické uznávanie (siete ENIC-NARIC) alebo vhodné orgány, aby v prípade potreby vypracovali transparentné postupy uznávania mikrocertifikátov vydaných rôznymi druhmi poskytovateľov. Malo by sa to uskutočniť v spolupráci s príslušnými zainteresovanými stranami uvedenými v bode 10, a to aj prostredníctvom preskúmania možnej uskutočniteľnosti automatického uznávania mikrocertifikátov²⁶.
14. Členským štátom sa odporúča, aby v prípade potreby zabezpečili, aby boli informácie a poradenstvo v súvislosti s identifikáciou a výberom mikrocertifikátov začlenené do poradenských služieb v oblasti celoživotného vzdelávania. To zahŕňa poradenské služby v kariérnych centrách inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, VSZ, súkromné služby zamestnanosti, sociálne služby a iné poradenské služby (v oblasti zamestnanosti, kariéry, vzdelávania a odbornej prípravy, koučingu). Začlenením usmernení týkajúcich sa mikrocertifikátov do týchto služieb by sa mali uspokojovať potreby všetkých vzdelávajúcich sa osôb vrátane znevýhodnených a zraniteľných vzdelávajúcich sa osôb.

²⁶ Ako sa vymedzuje v odporúčaní Rady z 26. novembra 2018 týkajúcom sa podpory automatického vzájomného uznávania kvalifikácií získaných v rámci vysokoškolského vzdelávania, vyššieho sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy a výsledkov študijných pobytov v zahraničí, Ú. v. EÚ C 444, 10.12.2018, s. 1.

15. Členským štátom sa odporúča, aby v prípade potreby:
- a) vymedzili opatrenia na vykonanie tohto odporúčania na základe existujúcich príslušných vnútroštátnych opatrení a finančných rámcov. To by mohlo zahŕňať prepojenia s individuálnymi vzdelávacími účtami, ak existujú (s náležitým zreteľom na zodpovednosť a autonómiu organizácií v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a trhu práce vo vnútroštátnom kontexte);
 - b) čo najlepšie využívali fondy a nástroje Únie na podporu potrebných reforiem od podporného rámca až po vytváranie a využívanie mikrocertifikátov.

Podpora zo strany Komisie

Rada víta zámer Komisie s náležitým ohľadom na subsidiaritu a vnútroštátne okolnosti a v úzkej spolupráci s členskými štátmi:

16. rozvíjať a prípadne prispôbovať existujúce nástroje a služby Únie v záujme podpory vytvárania mikrocertifikátov všetkými druhmi poskytovateľov, a to aj:
- a) podporou vypracovania usmernení k tomu, ako zvýšiť transparentnosť a uplatňovať aktuálne nástroje EÚ a bolonského procesu v oblasti vysokoškolského vzdelávania na vnútorné a vonkajšie zabezpečenie kvality mikrocertifikátov;
 - b) skúmaním, ako prispôbiť používateľskú príručku Európskeho systému prenosu a zhromažďovania kreditov v oblasti vysokoškolského vzdelávania, aby sa do nej začlenili mikrocertifikáty;
 - c) skúmaním, ako prispôbiť a rozvíjať nástroje EÚ v oblasti zručností a kvalifikácií s cieľom začleniť mikrocertifikáty do systémov OVP;
 - d) podporou úlohy siete ENIC-NARIC a ďalších vhodných subjektov pri uznávaní mikrocertifikátov na účely ďalšieho štúdia a/alebo zamestnania, a to aj vytvorením usmernení a odbornej prípravy;

- e) podporou štruktúrovanej diskusie o možnosti začlenenia mikrocertifikátov do národných kvalifikačných rámcov (NKR);
 - f) preskúmaním rozvoja iniciatívy európskej študentskej karty s cieľom umožniť študentom bezpečne sprístupňovať výstupy mikrocertifikátov, ktoré získali počas svojho štúdia v zahraničí, iným inštitúciám vzdelávania a odbornej prípravy;
17. podporovať spoluprácu medzi členskými štátmi a zainteresovanými stranami, a to aj:
- a) podporou výmeny informácií medzi regionálnymi a vnútroštátnymi orgánmi o príslušných regionálnych a vnútroštátnych politických iniciatívach a dôkazov o ich vplyve, a to pri čo najlepšom využití strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr;
 - b) podporou európskej spolupráce v oblasti zabezpečovania kvality mikrocertifikátov, čím sa vybuduje vzájomná dôvera;
 - c) stimuláciou experimentovania s mikrocertifikátmi a ich využívania zo strany inštitúcií vysokoškolského vzdelávania a inštitúcií odborného vzdelávania a prípravy vrátane aliancií „Európskych univerzít“ a centier excelentnosti OVP s cieľom podporovať a povzbudzovať využívanie mikrocertifikátov širšou komunitou v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy;
 - d) v prípade potreby podporou využívania mikrocertifikátov v rámci učiteľských akadémií programu Erasmus+, ako aj v prípade iných poskytovateľov vzdelávania a odbornej prípravy učiteľov v záujme riešenia potrieb učiteľov v oblasti kontinuálneho profesijného rozvoja;
 - e) preskúmaním využívania mikrocertifikátov zo strany sociálnych partnerov, zamestnávateľov a priemyslu, a to aj prostredníctvom Paktu o zručnostiach a súvisiacich iniciatív v oblasti spolupráce, ako je napríklad koncepcia sektorovej spolupráce v oblasti zručností, posilnené Európske združenie učňovskej prípravy a koalícia pre digitálne zručnosti a pracovné miesta;

- f) podporou spolupráce a výmeny najlepších postupov medzi VSZ a zamestnávateľmi, pokiaľ ide o spôsoby využívania mikrocertifikátov na podporu zamestnateľnosti v kontexte siete VSZ;
 - g) uľahčením projektov spolupráce medzi sociálnymi partnermi a inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy týkajúcich sa spôsobu využívania a zavádzania mikrocertifikátov s cieľom uspokojiť potreby zručností na európskej, národnej, miestnej a regionálnej úrovni a v rôznych sektoroch;
18. podporovať technické vykonávanie odporúčania preskúmaním ďalšieho vývoja na platforme Europass s cieľom v prípade potreby poskytnúť:
- a) informácie o vzdelávacích príležitostiach vedúcich k získaniu mikrocertifikátov a o poskytovateľoch, ktorí prijali európsky prístup k mikrocertifikátom;
 - b) podporu overovania mikrocertifikátov prostredníctvom európskych digitálnych certifikátov na vzdelávanie;
 - c) podporu na účely prenosnosti, kumulácie, interoperability mikrocertifikátov, výmeny a poskytovania informácií o mikrocertifikátoch prostredníctvom európskej otvorenej normy, v ktorej sa vymedzuje spoločný formát mikrocertifikátov;

19. podporovať ďalší výskum týkajúci sa:
- i) uplatňovania európskeho prístupu k mikrocertifikátom vrátane ich využívania poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy, zamestnávateľmi a sociálnymi partnermi;
 - ii) konkrétnych výstupov a výhod pre vzdelávajúce sa osoby;
 - iii) ich pridanej hodnoty v porovnaní s plnohodnotnými vysokoškolskými titulmi alebo kvalifikáciami, a ako doplnku plnohodnotných vysokoškolských titulov alebo kvalifikácií, a
 - iv) ďalších dôkazov o faktoroch, ktoré ovplyvňujú pohnútky a motiváciu ľudí absolvovať odbornú prípravu.
20. Členské štáty a Komisia by mali spolupracovať na zlepšovaní rozsahu a významu prebiehajúceho zberu údajov o mikrocertifikátoch na úrovni Únie.

Podávanie správ

21. Členským štátom sa odporúča, aby toto odporúčanie vykonali čo najskôr. Členské štáty sa vyzývajú, aby Komisiu do decembra 2023 informovali o zodpovedajúcich opatreniach, ktoré sa majú na primeranej úrovni prijať na účely podpory cieľov tohto odporúčania.
22. Komisia sa vyzýva, aby monitorovala pokrok dosiahnutý pri vykonávaní tohto odporúčania prostredníctvom existujúcich príslušných rámcov Únie na monitorovanie a podávanie správ, a to bez akéhokoľvek dodatočného zaťaženia pre členské štáty, v spolupráci s nimi a po konzultácii s dotknutými zainteresovanými stranami, a aby do piatich rokov od dátumu jeho prijatia podala správu Rade.

V Bruseli

Za Radu

predseda/predsedička

PRÍLOHA I**Európske štandardné prvky, ktorými sa opisuje mikrocertifikát**

V tejto prílohe sa uvádza zoznam spoločných európskych štandardných prvkov, ktorými sa opisujú mikrocertifikáty, ktoré sa odporúčajú ako zdroj v záujme podpory vykonávania²⁷.

Povinné prvky:	identifikácia vzdelávajúcej sa osoby
	názov mikrocertifikátu
	krajina(-y)/región(-y) vydávajúceho subjektu
	vydávajúci(-e) subjekt(-y)
	dátum vydania
	vzdelávacie výstupy
	predpokladaná záťaž vzdelávajúcej sa osoby – úsilie potrebné na dosiahnutie vzdelávacích výstupov (podľa možnosti v kreditoch ECTS)
	prípadne stupeň (resp. cyklus) vzdelávacej skúsenosti vedúcej k získaniu mikrocertifikátu (EKR, QR-EHEA)
	druh hodnotenia
	forma účasti na vzdelávacej činnosti
	druh zabezpečovania kvality, o ktorý sa opiera mikrocertifikát
Prípadné voliteľné prvky (neúplný zoznam)	predpoklady potrebné na zápis na vzdelávaciu činnosť
	dohľad a overovanie totožnosti počas hodnotenia (bez dohľadu a overovania totožnosti, s dohľadom bez overovania totožnosti, s dohľadom online alebo na mieste s overovaním totožnosti)
	dosiahnutá úroveň
	možnosti integrácie/kumulácie (samostatný, nezávislý mikrocertifikát/integrovaný, kumulovateľný s iným certifikátom)
	d ďalšie informácie

²⁷ Použitie európskych štandardných prvkov, ktorými sa opisujú mikrocertifikáty, samo osebe neznamená úradné potvrdenie alebo uznanie, ale je pre ne kľúčovým faktorom.

Tieto štandardné prvky sa zahrnú do európskeho údajového modelu²⁸, ktorým sa vymedzuje spoločný formát na opísanie mikrocertifikátov. Údajový model bude v prípade potreby poskytovateľom mikrocertifikátov k dispozícii ako otvorená norma, ktorou by sa mohla podporovať interoperabilita a jednoduchšia výmena údajov o mikrocertifikátoch.

Komisia vytvorí údajový model na základe uvedených spoločných štandardných prvkov.

Tento údajový model vytvorí v súlade:

- i) s konzultáciou s členskými štátmi a so zainteresovanými stranami;
- ii) s potrebami používateľov a technologickým vývojom;
- iii) so zmenami na trhoch práce a
- iv) s existujúcimi prístupmi k poskytovaniu vzdelávania a odbornej prípravy.

Cieľom tohto údajového modelu je podpora konzistentnosti informácií a preukázanie jasnej pridanej hodnoty. Údajový model týkajúci sa mikrocertifikátov sa bude riadiť rozhodnutím o Europasse, predovšetkým článkom 6 ods. 1 písm. b) a d) a článkom 6 ods. 2 písm. b), v ktorých sa už Komisia vyzýva na vývoj, testovanie a aktualizáciu otvorených noriem.

²⁸ Údajové modely sú grafické a/alebo slovné vyjadrenia údajov, v ktorých sa vymedzujú ich vlastnosti, štruktúra a vzájomné vzťahy. Používajú sa bezplatne ako otvorené normy, ktoré sú transparentné a vychádzajú z dohody.

Európske zásady týkajúce sa vytvárania a vydávania mikrocertifikátov

V desiatich zásadách uvedených nižšie sa vymedzuje povaha mikrocertifikátov a členským štátom, orgánom verejnej moci a poskytovateľom sa ponúka usmernenie k vytváraniu a vydávaniu mikrocertifikátov a k vytváraniu systémom mikrocertifikátov. V zásadách sa zdôrazňujú kľúčové vlastnosti európskeho prístupu k mikrocertifikátom, ktorými sa môže zabezpečiť dôvera v mikrocertifikáty a ich kvalita. Zásady sú univerzálne a v prípade potreby ich možno uplatňovať vo všetkých oblastiach alebo sektoroch.

1	Kvalita	Mikrocertifikáty podliehajú vnútornému a vonkajšiemu zabezpečeniu kvality prostredníctvom systému, v ktorom sa vytvárajú (napr. kontext vzdelávania, odbornej prípravy alebo trhu práce, v rámci ktorého sa mikrocertifikát vytvára a poskytuje). Postupy zabezpečovania kvality musia byť vhodné na daný účel, jasne zdokumentované a prístupné a musia napĺňať potreby a očakávania vzdelávajúcich sa osôb a zainteresovaných strán.
----------	----------------	--

		<p>Poskytovatelia: Vonkajšie zabezpečovanie kvality sa zakladá v prvom rade na posúdení poskytovateľov (nie jednotlivých kurzov) a účinnosti ich postupov vnútorného zabezpečovania kvality.</p> <p>Poskytovatelia by mali zaistiť, aby sa vnútorné zabezpečovanie kvality vzťahovalo na všetky tieto prvky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • celkovú kvalitu samotného mikrocertifikátu na základe noriem uvedených nižšie, • prípadne kvalitu kurzu vedúceho k získaniu mikrocertifikátu, • spätnú väzbu vzdelávajúcich sa osôb k vzdelávacej skúsenosti vedúcej k získaniu mikrocertifikátu a • spätnú väzbu partnerov vrátane ďalších poskytovateľov a zainteresovaných strán k vzdelávacej skúsenosti vedúcej k získaniu mikrocertifikátu. <p>Normy: Vonkajšie zabezpečovanie kvality sa má vykonávať v súlade:</p> <ul style="list-style-type: none"> • s prílohou IV k odporúčaniam týkajúcemu sa európskeho kvalifikačného rámca, ak je uplatniteľná, • so Štandardmi a usmerneniami na zabezpečovanie kvality v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania, ak sú uplatniteľné, • s európskym referenčným rámcom zabezpečenia kvality (rámec EQAVET) v oblasti odborného vzdelávania a prípravy, ak je uplatniteľný, • s inými nástrojmi zabezpečovania kvality vrátane registrov a označení na budovanie dôvery verejnosti v mikrocertifikáty, ak sú uplatniteľné.
2	Transparentnosť	<p>Mikrocertifikáty sú merateľné, porovnateľné a zrozumiteľné s jasnými informáciami o vzdelávacích výstupoch, záťaži vzdelávajúcej sa osoby, obsahu, úrovni a ponuky vzdelávania, pokiaľ je to relevantné.</p> <p>Záťaž vzdelávajúcej sa osoby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inštitúcie vysokoškolského vzdelávania by mali, ak je to možné, používať Európsky systém prenosu a zhromažďovania kreditov (ECTS) a dodržiavať zásady uvedené v prílohe V k odporúčaniam týkajúcemu sa EKR s cieľom preukázať

predpokladanú záťaž vzdelávajúcej sa osoby potrebnú na dosiahnutie vzdelávacích výstupov súvisiacich s mikrocertifikátom.

- Poskytovatelia, ktorí nepoužívajú ECTS, môžu použiť iné systémy alebo druhy informácií, ktorými možno účinne opísať vzdelávacie výstupy a záťaž vzdelávajúcej sa osoby v súlade so zásadami uvedenými v prílohe V k odporúčaniu týkajúcemu sa EKR.

Kvalifikačné rámce/systémy

- Mikrocertifikáty možno vo vhodnom prípade zahrnúť do národných kvalifikačných rámcov/systémov, a to v súlade s vnútroštátnymi prioritami a rozhodnutiami. Národné kvalifikačné rámce/systémy sú prepojené s európskym kvalifikačným rámcom a v prípade vysokoškolského vzdelania samoosvedčené na základe kvalifikačného rámca pre európsky priestor vysokoškolského vzdelávania, čím sa môže ďalej podporiť dôvera v mikrocertifikáty a ich transparentnosť.

Informácie o ponuke mikrocertifikátov

V systémoch mikrocertifikátov by sa mali poskytovať transparentné a jasné informácie na podporu systémov usmernení pre vzdelávajúce sa osoby v súlade s vnútroštátnymi postupmi a potrebami zainteresovaných strán:

- informácie o poskytovateľoch mikrocertifikátov sa podľa možnosti uverejňujú v existujúcich príslušných registroch. Poskytovatelia vysokoškolského vzdelávania (a iní relevantní poskytovatelia) by sa podľa možnosti mali zaradiť do databázy výsledkov vonkajšieho zabezpečovania kvality (DEQAR) na základe zabezpečovania kvality v súlade so Štandardmi a usmerneniami na zabezpečovanie kvality v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania (ESG),
- informácie o vzdelávacích príležitostiach vedúcich k získaniu mikrocertifikátov by mali byť prístupné a mali by sa dať ľahko vymieňať prostredníctvom príslušných platforiem vrátane platformy Europass.

3	Relevantnosť	<p>Mikrocertifikáty by sa mali byť vytvárať a vydávať ako samostatné ciele vzdelávacie výstupy, pričom vzdelávacie príležitosti, ktoré vedú k ich získaniu, sa majú podľa potreby aktualizovať, aby spĺňali identifikované vzdelávacie potreby.</p> <p>Povzbudzuje sa spolupráca medzi organizáciami vzdelávania a odbornej prípravy, zamestnávateľmi, sociálnymi partnermi, inými poskytovateľmi a používateľmi mikrocertifikátov v záujme zvýšenia významu mikrocertifikátov pre trh práce.</p>
4	Platné posudzovanie	<p>Vzdelávacie výstupy vedúce k získaniu mikrocertifikátu sa posudzujú podľa transparentných kritérií.</p>
5	Vzdelávacie dráhy	<p>Mikrocertifikáty sa vytvárajú a vydávajú na účely podpory flexibilných vzdelávacích dráh vrátane možnosti potvrdenia, uznania a kumulácie mikrocertifikátov pochádzajúcich z rôznych systémov.</p> <p>Kumulácia</p> <p>Mikrocertifikáty sú vytvorené tak, aby boli modulárne a mohli sa k nim pridať ďalšie mikrocertifikáty na vytvorenie certifikátov vyššej úrovne. O kumulácii alebo kombinácii certifikátov rozhoduje prijímajúca organizácia (napr. inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy, zamestnávateľa atď.) v súlade so svojimi postupmi, pričom rozhodnutím by sa mali podporovať ciele a potreby vzdelávajúcej sa osoby. Kumuláciou nevzniká automatický nárok na kvalifikáciu alebo titul. Takéto rozhodnutia prijímajú regionálne a vnútroštátne orgány alebo inštitúcie v súlade so svojimi postupmi udeľovania.</p> <p>Potvrdzovanie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa</p> <p>Získanie mikrocertifikátov je možné po posúdení vzdelávacích výstupov získaných prostredníctvom osobitného kurzu vedúceho k získaniu mikrocertifikátu alebo na základe posúdenia vzdelávacích výstupov vyplývajúcich z neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa.</p>

6	Uznávanie	<p>Mikrocertifikáty majú jasnú signalizačnú hodnotu, pokiaľ ide o vzdelávacie výstupy v prípade menších modulov vzdelávania. Uznávaním sa vytvárajú podmienky pre širšiu ponuku takýchto vzdelávacích skúseností porovnateľným spôsobom v celej EÚ. Mikrocertifikáty, ak je to možné, uznávajú príslušné orgány na akademické účely, účely odbornej prípravy alebo zamestnania, a to na základe informácií poskytnutých podľa európskych štandardných prvkov (príloha I) a zásad týkajúcich sa vytvárania a vydávania mikrocertifikátov (príloha II).</p> <p>Ak sú mikrocertifikáty vydávané poskytovateľmi formálneho vzdelávania, uznávajú sa, ak je to možné, na základe štandardných postupov uznávania využívaných pri uznávaní zahraničných kvalifikácií a období vzdelávania v zahraničí.</p> <p>Tým nie je dotknuté právo príslušných orgánov vymedziť postupy uznávania alebo overovať pravosť dokumentov.</p>
7	Prenosnosť	<p>Mikrocertifikáty vlastní držiteľ certifikátu (vzdelávajúca sa osoba) a môže ich uchovávať a jednoducho sprístupňovať, a to aj prostredníctvom zabezpečených digitálnych peňaženiek (napr. Europass) v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov. Infraštruktúra uchovávania údajov je založená na otvorených normách a údajových modeloch. Tým sa zabezpečuje interoperabilita a plynulá výmena údajov a umožňuje sa bezproblémová kontrola pravosti údajov.</p>
8	Zameranie na vzdelávajúcu sa osobu	<p>Mikrocertifikáty sú určené na uspokojovanie potrieb cieľovej skupiny vzdelávajúcich sa osôb. Vzdelávajúce sa osoby sú zapojené do postupov vnútorného a vonkajšieho zabezpečovania kvality a ich spätná väzba sa zohľadňuje v rámci sústavného zlepšovania mikrocertifikátu.</p>

9	Pravosť	Mikrocertifikáty obsahujú dostatok informácií na kontrolu totožnosti držiteľa certifikátu (vzdelávajúcej sa osoby), právnej subjektivity vydávajúceho subjektu, ako aj dátumu a miesta vydania mikrocertifikátu.
10	Informácie a usmernenie	Informácie a poradenstvo v súvislosti s mikrocertifikátmi by sa mali začleniť do rámca poradenských služieb v oblasti celoživotného vzdelávania a mali by byť inkluzívne dostupné čo najširším skupinám vzdelávajúcich sa osôb, čím by sa podporili možnosti výberu v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a kariéry.